

รูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2
The Administrative Collaboration Model for Rice Development of the
Local Administrative Organization
in The Upper Central Provinces, Region 2

วิลาสินี ชูทอง* สมศักดิ์ ศรีสันติสุข** ยุพาพร ยุภาค***
Wilasinee Choothong, Somsak Srisontisuk, Yupaporn Yupas

Received: June 5, 2020 Revised: July 18, 2020 Accepted: September 8, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบตัดขวางที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 และสร้างรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและยืนยันข้อมูลด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ นายกหรือตัวแทนนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ จำนวน 140 คน ยืนยันรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่มกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุ ในส่วนของการยืนยันรูปแบบผู้วิจัยใช้แบบประเมินความเหมาะสมและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบที่ส่งผลต่อการพัฒนามี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบความร่วมมือแบบตอบรับกับสถานการณ์ และรูปแบบความร่วมมือแบบถูกบังคับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้รูปแบบที่ส่งผลต่อการพัฒนาข้าวมี 4 รูปแบบ คือ 1.รูปแบบความร่วมมือแบบบนลงล่าง 2.รูปแบบความร่วมมือแบบผู้ให้-ผู้รับ 3.รูปแบบความร่วมมือแบบบนฐานขอบเขตภาระหน้าที่ และ 4.รูปแบบความร่วมมือแบบใจสมัคร อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) รูปแบบความร่วมมือแบบตอบรับกับสถานการณ์มีความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์วิจารณ์รูปแบบความร่วมมือทางการบริหารแบบตอบรับกับสถานการณ์ไว้อย่างน่าสนใจว่าผู้บริหารที่จะขับเคลื่อนความร่วมมือต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1. มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2. มีประสบการณ์ และ 3. มีอำนาจ เพราะองค์ประกอบเหล่านี้เป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้กิจกรรมการพัฒนาสามารถเกิดขึ้นได้ในพื้นที่ อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันต่อสถานการณ์

คำสำคัญ: การพัฒนาข้าว, รูปแบบความร่วมมือทางการบริหาร, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

* นักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*** อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Abstract

This cross-sectional analysis research aims to study the administrative collaboration model for the rice development program of the local government organization in the upper-central provinces, Region 2, and to create a model for administrative collaboration for the rice development program of the local government organization in the region. Even though, the research was conducted with the quantitative mean, the information and data were verified with the qualitative mean. The sample populations were the 140 chief executives of the local government organization or their representatives. By using the data from the focus group discussion with the 25 stakeholders, and the model suitability assessment form, the model was verified. The data from questionnaire were analyzed using a multiple regression analysis and the descriptive statistics which were mean and standard deviation.

The research found that: 1) they were two models that statistically significantly effected on the rice development program which were the Reactive Collaboration Model and the Abstinence Collaboration Model. However, they were four models that did not effect on the rice development, and with no statistical significance, which were the Top-Down Collaboration Model, the Donor-Recipient Collaboration Model, the Jurisdiction-Based Collaboration Model and the Contented Collaboration Model; 2) it was considered that the Reactive Collaboration Model was the most suitable model. The experts also raise some suggestions that the administrators who could organize this collaboration model need to have these following characteristics which are: 1. the leadership on the transformations and changes; 2. the experience and 3. the power. These characteristics are the important keys that could help leading the local development activities, and can help solving the emergency problems in the due time.

Keywords: Rice Development, Administrative Collaboration Model, Local Administration Organizations

บทนำ

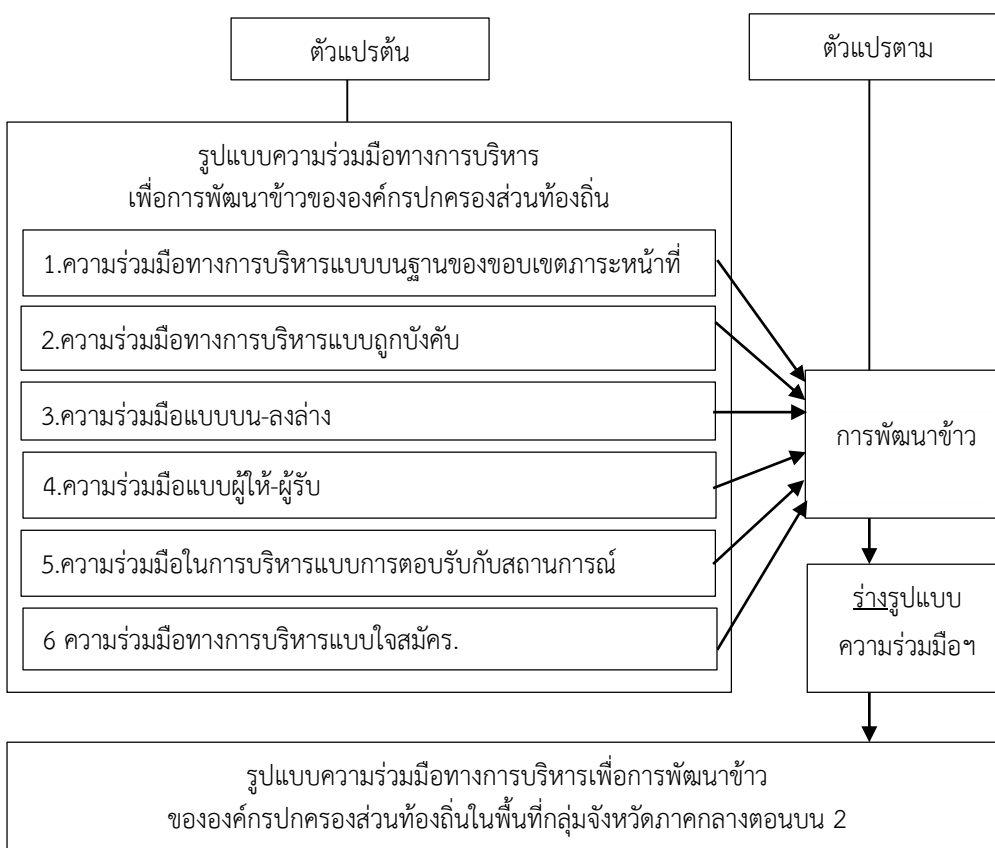
กว่าสองทศวรรษที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เริ่มมีบทบาทในการบริหารจัดการกิจการสาธารณะโดยอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กร ทั้งในประเด็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว และอื่นๆ และเป็นการดำเนินการในพื้นที่ต่อเนื่องกันและข้ามพื้นที่ ในลักษณะเครือข่าย การให้ความร่วมมือ การเป็นพันธมิตร หรือการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ซึ่งมีลักษณะของความร่วมมือที่สอดคล้องกับแนวคิดความร่วมมือทางการบริหารของ (Agranoff & McGuire, 2003, pp.43-66) ที่กล่าวว่าความร่วมมือทางการบริหาร ได้แก่ 1.ความร่วมมือทางการบริหารบนฐานของขอบเขตภาระหน้าที่ (Jurisdiction-Based Management) ซึ่งเกิดจากการที่องค์กรตระหนักถึงการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ 2.ความร่วมมือทางการบริหารแบบถุกบังคับ (Abstinence) อันเป็นความร่วมมือที่เกิดจากปฏิเสธความร่วมมือกับองค์กรอื่น ดังนั้นจึงต้องออกคำสั่งหรือมอบหมายในลักษณะเป็นทางการ 3.ความร่วมมือทางการบริหารแบบบน-ลงล่าง (Top-Down) เป็นการที่องค์กรเล็กยอมจำนนต่อองค์กรที่มีอำนาจเหนือกว่า โดยมีทิศทางการสร้างความร่วมมือผ่านนโยบายขององค์กรหลัก 4.ความร่วมมือทางการบริหารแบบผู้ให้-ผู้รับ (Donor-Recipient) เป็นการค้นหาวិธีการที่นำไปสู่การพัฒนาขอบเขตหน้าที่ ความรับผิดชอบโดยอาศัยความร่วมมือระหว่าง 2 องค์กร 5.ความร่วมมือในการบริหารแบบตอบรับกับสถานการณ์ (Reactive Management) เป็นการดำเนินงานความร่วมมือแบบไม่มีข้อผูกมัด ไม่มีทิศทางที่ชัดเจนของตนเอง สมัครใจเข้าร่วมโดยพิจารณาประโยชน์ที่จะได้ภายใต้การใช้ระยะเวลาที่น้อยที่สุดและไม่สูญเสียหรือสูญเสีย (งบประมาณ และเสียงาน) น้อยที่สุด 6.ความร่วมมือทางการบริหารแบบใจสมัค (Contented Management) เป็นความร่วมมือขององค์กรที่มีความกล้าหาญที่จะพัฒนาความร่วมมืออย่างเข้มแข็ง และเลือกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความพอใจ มุ่งมั่น และสนใจที่จะพัฒนาภารกิจขององค์กร ทั้งนี้การทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรในลักษณะดังกล่าวต่างเป็นหนทางที่นำไปสู่การพัฒนาให้มีขีดความสามารถขององค์กรให้เพิ่มมากขึ้นและสร้างองค์ความรู้ทางการบริหารจัดการท้องถิ่นแบบร่วมมือ

ด้วยเหตุนี้การศึกษาความร่วมมือทางการบริหารระดับพื้นที่ภายใต้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นช่องทางหนึ่งในการผลักดันให้เกิดมิติใหม่ของการพัฒนาการเกษตรได้ในอีกทางหนึ่ง ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 อันประกอบด้วย 4 จังหวัด คือ 1.ชัยนาท 2.สิงห์บุรี 3.ลพบุรี และ 4.อ่างทอง นับเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการเกษตรโดยเฉพาะการปลูกข้าวที่มากที่สุดในประเทศ ทั้งยังมีผลผลิตเฉลี่ยสูงที่สุดถึง 700-800 กิโลกรัม/ไร่: 1 การผลิต เนื่องจากมากกว่าร้อยละ 50 ของพื้นที่ตั้งอยู่ในเขตชลประทานบนพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและป่าสักจึงทำให้พื้นที่นี้มีศักยภาพในการผลิตสูง ยิ่งไปกว่านั้นยังมีระบบการคมนาคมขนส่งที่เป็นผลดีต่อการเชื่อมโยงและกระจายสินค้าทางการเกษตรเพราะตั้งอยู่บน 2 ฝั่งถนนสายเอเชียที่เชื่อมโยงกับภูมิภาคอื่นๆ รวมถึงเมืองหลวงของประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2559, หน้า 1-3; สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2, 2559 หน้า 1, 87-91) แต่ขณะเดียวกันด้วยความพร้อมในด้านต่างๆ กลับพบปัญหาใหญ่ คือ คุณภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำอันเกิดจากภาวะหนี้สินของครัวเรือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559) และเกิดสภาวะวิกฤติทางรายได้ที่เป็นประเด็นท้าทายทางการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหา ซึ่งผู้วิจัยจึงสนใจพื้นที่กลุ่มภาคกลางตอนบน 2 เป็นพื้นที่นาร่องในการศึกษาเพื่อพัฒนาการบริหารงานองค์กรในเชิงพื้นที่ตามศักยภาพของกลุ่มจังหวัดในด้านการพัฒนาข้าว ภายใต้วหัวข้อเรื่องการศึกษารูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ไปช่วยส่งเสริมให้การบริหารราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อประชาชนมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2
2. เพื่อสร้างรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบตัดขวางที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและยืนยันข้อมูลด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นรูปแบบความร่วมมือทางการบริหาร และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาเป็นรูปแบบความร่วมมือการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ องค์กร ดังนั้นประชากรที่ใช้ในการศึกษาผู้วิจัยจึงคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีปริมาณผลผลิตข้าวต่อไร่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลางคือ ที่ระดับค่าเฉลี่ย 585 กิโลกรัมต่อไร่ จำนวน 220 องค์กร

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (สิน พันธุ์พินิจ, 2549) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 220 องค์กร จะได้ตัวอย่าง จำนวน 140 องค์กร ซึ่งในแต่ละองค์กรนายกหรือตัวแทนนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert Scale ในส่วนของการพัฒนารูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลรูปแบบความร่วมมือที่ได้จากการสำรวจ ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยตรวจสอบและสร้างความน่าเชื่อถือกับรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่มกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 25 คน อันได้แก่ 1.นายกหรือตัวแทนนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 เกษตรจังหวัด 3. ประธานหรือตัวแทนเกษตรกรกลุ่มนาแปลงใหญ่ และประเมินความเหมาะสมโดยการลงความเห็น จากนั้นนำรูปแบบที่ตรวจสอบจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่างเป็นรูปแบบและส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบรูปแบบ ซึ่งผลจากการพัฒนารูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจะถูกนำมาปรับปรุงเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์และเหมาะสมกับพื้นที่

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้ 1. ประสานเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการขององค์กรที่ทำการวิจัย 2. นำส่งเอกสารจากบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นพร้อมแบบสอบถามเพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลจากองค์กร 3. รวบรวมแบบสอบถาม 4. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล 5. ผลการวิเคราะห์จะถูกนำมาแปลความหมายตามวัตถุประสงค์การวิจัย และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางหรือรูปแบบที่เข้าใจได้โดยง่าย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหารูปแบบความร่วมมือรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 และวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อค้นหาองค์ประกอบของปัจจัยความร่วมมือที่มีผลต่อการพัฒนาข้าว โดยผู้วิจัยแบ่งระดับอิทธิพลออกเป็น 5 ระดับ และกำหนดคะแนน ดังนี้ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) ตามลำดับ ซึ่งมีเกณฑ์การแปลผลคะแนนดังนี้

4.21-5.00 หมายถึง ปัจจัยความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าว อยู่ระดับมากที่สุด

3.41-4.20 หมายถึง ปัจจัยความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าว อยู่ระดับมาก

2.61-3.40 หมายถึง ปัจจัยความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าว อยู่ระดับปานกลาง

1.81-2.60 หมายถึง ปัจจัยความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าว อยู่ระดับน้อย

1.00-1.80 หมายถึง ปัจจัยความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าว อยู่ระดับน้อยที่สุด

ในส่วนของการสร้างรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ผู้วิจัย แบ่งวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1. ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลจากผล การศึกษารูปแบบความร่วมมือทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัด ภาคกลางตอนบน 2 2. ผู้วิจัยตรวจสอบและสร้างความน่าเชื่อถือด้วยการสนทนากลุ่มกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจัดทำ ร่างของรูปแบบส่งให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ โดยใช้ข้อมูลสถิติยืนยันรูปแบบ ทั้งนี้ผู้วิจัยตรวจสอบ รูปแบบที่เหมาะสมโดยใช้แบบสอบถามประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ เป็นข้อคำถามประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert Scale (สิน พันธุ์พินิจ, 2549, หน้า 242)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งผลการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 1. การศึกษารูปแบบความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อ การพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 และ 2. การสร้างรูปแบบความ ร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2

1. การศึกษารูปแบบความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2

ผู้วิจัยวิเคราะห์รูปแบบความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าวขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

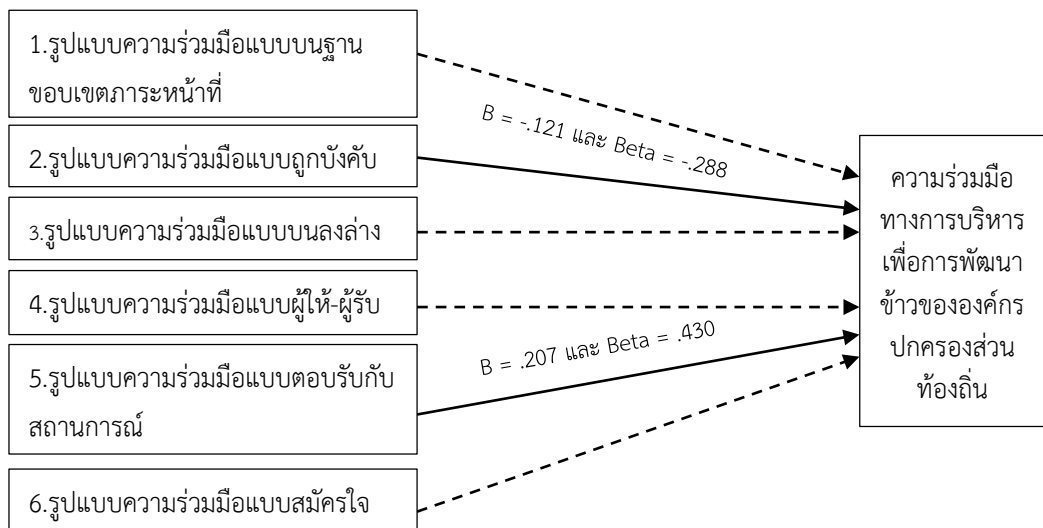
ลำดับ	ตัวแปร	B	S.E.	Beta	Sig.
1	ปัจจัยตามลักษณะแบบบนฐานขอบเขต ภาระหน้าที่	.050	.060	.118	.402
2	ปัจจัยลักษณะแบบถูกบังคับ	-.121	.060	-.288	.044
3	ปัจจัยลักษณะแบบบนลงล่าง	-.010	.058	-.025	.861
4	ปัจจัยลักษณะแบบผู้ให้-ผู้รับ	.018	.046	.042	.703
5	ปัจจัยลักษณะแบบตอบรับกับสถานการณ์	.207	.056	.430	.000
6	ปัจจัยลักษณะแบบสมัครใจ	.067	.056	.148	.237
$R^2 = .269$		SEE = .344	F = 9.203	sig = .000	

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์สถิติถดถอยพหุคูณพบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัว ร่วมกันอธิบายความผันแปร (R^2) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ได้ร้อยละ 26.9 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (SEE) เท่ากับ .344 ซึ่งเมื่อพิจารณาตัวแปรทั้ง 6 ตัว กล่าวได้ว่าแต่ละตัวแปรมีอิทธิพล (F) ต่อตัวแปรตามแตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ (Sig) .000 โดยพบว่า รูปแบบที่ส่งผลต่อการพัฒนา มีอยู่ด้วยกัน 2 รูปแบบ คือ รูปแบบความ

ร่วมมือแบบตอบรับกับสถานการณ์ และรูปแบบความร่วมมือแบบถูกบังคับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้รูปแบบที่ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาข้าว มีด้วยกัน 4 รูปแบบ คือ 1.รูปแบบความร่วมมือแบบบนล่าง 2.รูปแบบความร่วมมือแบบผู้ให้-ผู้รับ 3.รูปแบบความร่วมมือแบบบนฐานขอบเขตภาระหน้าที่ และ 4.รูปแบบความร่วมมือแบบสมัครใจ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่มีอำนาจในการทำนายรูปแบบที่ส่งผลต่อการพัฒนาข้าวได้ดีที่สุด คือ รูปแบบความร่วมมือแบบตอบรับกับสถานการณ์ และรูปแบบความร่วมมือแบบถูกบังคับตามลำดับ ดังภาพ 1

ภาพ 1 รูปแบบความร่วมมือทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาข้าวฯ

หมายเหตุ : เส้นประ หมายถึง ไม่มีอำนาจในการทำนาย
เส้นทึบ หมายถึง มีอำนาจในการทำนาย

ตาราง 2 ปัจจัยความร่วมมือแบบตอบรับกับสถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาข้าว

ลำดับ	ลักษณะความร่วมมือแบบตอบรับกับสถานการณ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับอิทธิพล
1	ผู้บริหารให้ความสนใจต่อการสร้างความร่วมมือ	3.45	1.059	มาก
2	ผู้บริหารเล็งเห็นถึงประโยชน์ต่อการร่วมกิจกรรม	3.82	1.134	มาก
3	การได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมกับองค์กรอื่น	2.84	1.227	ปานกลาง
4	การพึ่งพาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ขององค์กรอื่น	2.39	.998	น้อย
5	การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับองค์กรอื่น	2.57	.969	น้อย
6	การมีส่วนร่วมสังเกตการณ์ในกิจกรรมการพัฒนาข้าว	2.36	1.075	น้อย
7	การร่วมเป็นคณะกรรมการกับองค์กรอื่น	2.32	1.189	น้อย
รวม		2.82	.823	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยความร่วมมือแบบตอบรับกับสถานการณ์มีอิทธิพลต่อการเกิดความร่วมมือในการพัฒนาข้าวระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย 2.82 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามลักษณะความร่วมมือแบบตอบรับกับสถานการณ์ พบว่า การที่ผู้บริหารเล็งเห็นถึงประโยชน์หรือความจำเป็นขององค์กรในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาข้าวกับองค์กรอื่นนั้นจะส่งผลให้เกิดระดับความร่วมมือในการพัฒนาข้าวมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.82 รองลงมา คือ การที่ผู้บริหารให้ความสนใจต่อการสร้างความร่วมมือด้านการพัฒนาข้าวร่วมกับองค์กรอื่นส่งผลให้เกิดระดับความร่วมมือในการพัฒนาข้าวมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 3.45 และการที่องค์กรได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการทำกิจกรรมการพัฒนาข้าวกับองค์กรอื่น ส่งผลให้เกิดระดับความร่วมมือในการพัฒนาข้าวปานกลางที่ค่าเฉลี่ย 2.84 ตามลำดับ

ตาราง 3 ปัจจัยความร่วมมือแบบถูกบังคับที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาข้าว

ลำดับ	ลักษณะความร่วมมือแบบถูกบังคับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับอิทธิพล
1	การทำกิจกรรมการพัฒนาข้าวร่วมกับองค์กรอื่นโดยได้รับนโยบายจากองค์กรในระดับที่สูงกว่า	3.06	1.130	ปานกลาง
2	การที่องค์กรได้รับมอบหมายให้ร่วมกิจกรรม	2.89	1.152	ปานกลาง
3	การมีคำสั่งให้องค์กรดำเนินกิจกรรมร่วมกับองค์กรอื่น	2.89	1.294	ปานกลาง
4	การที่องค์กรได้รับอำนาจสั่งการเพื่อดำเนินกิจกรรม	2.62	1.288	ปานกลาง
5	การแต่งตั้งให้บุคลากรมีหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรม	2.83	1.310	ปานกลาง
6	การจัดให้มีองค์กรพี่เลี้ยงช่วยในการดำเนินกิจกรรม	2.01	1.044	น้อย
7	การกำหนดให้องค์กรร่วมจัดทำรายงานฯ กับองค์กรอื่น	2.02	.964	น้อย
8	การกำหนดให้องค์กรมีการลงนามข้อตกลงร่วมกับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาข้าว	2.15	1.049	น้อย
รวม		2.56	.943	น้อย

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยความร่วมมือแบบถูกบังคับมีอิทธิพลต่อการพัฒนาข้าวในระดับน้อยที่ค่าเฉลี่ย 2.56 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามลักษณะความร่วมมือแบบถูกบังคับ พบว่า การทำกิจกรรมการพัฒนาข้าวร่วมกับองค์กรอื่นโดยได้รับอิทธิพลมาจากแนวนโยบายรัฐหรือองค์กรในระดับที่สูงกว่าส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาข้าวระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.06 รองลงมา คือ การที่องค์กรได้รับมอบหมายให้ร่วมจัดทำข้อมูลร่วมสนับสนุนเครื่องมือ วัสดุ หรืออุปกรณ์ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาข้าวกับองค์กรอื่น และการมีคำสั่งมอบหมายให้องค์กรดำเนินกิจกรรมการพัฒนาข้าวร่วมกับองค์กรอื่น ส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาข้าวระดับปานกลางเช่นเดียวกันที่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าที่ 2.89 หากพิจารณาปัจจัยความร่วมมือที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ การจัดให้มีองค์กรพี่เลี้ยงช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาข้าวร่วมกับองค์กรอื่น ที่ค่าเฉลี่ยเพียง 2.01

อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์การพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ซึ่งเป็นตัวแปรตามของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อค้นหาองค์ประกอบของการพัฒนาความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ดังปรากฏตามตาราง 4

ตาราง 4 การพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลำดับ	การพัฒนาข้าว	X	S.D.	ระดับ
ด้านการส่งเสริมกระบวนการผลิต				
1	การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร	1.82	.851	น้อย
2	การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางการผลิตในถนนและคูคลอง	3.37	.915	ปานกลาง
3	การส่งเสริมการทำปุ๋ยชีวภาพ	1.99	.855	น้อย
4	การกำหนดมาตรฐานการผลิตสินค้า	1.21	.439	น้อยที่สุด
รวม		2.10	.544	น้อย
ด้านการส่งเสริมการแปรรูป				
5	การศึกษาความต้องการของตลาด	1.17	.373	น้อยที่สุด
6	การอบรมการแปรรูปสินค้าข้าวเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	1.92	.684	น้อย
7	ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสินค้าข้าว	1.41	.651	น้อยที่สุด
รวม		1.50	.418	น้อยที่สุด
ด้านการส่งเสริมการตลาด				
8	การออกแบบผลิตภัณฑ์ และตราสัญลักษณ์	1.09	.286	น้อยที่สุด
9	การกำหนดราคาตามมาตรฐานของสินค้า	1.16	.367	น้อยที่สุด
10	การแสวงหาโอกาสทางการตลาดให้แก่ชาวนา	1.79	.707	น้อยที่สุด
11	การจัดพื้นที่จำหน่ายสินค้า และหรือสร้างการประชาสัมพันธ์	2.93	1.032	ปานกลาง
รวม		1.74	.474	น้อย
รวม		1.81	.395	น้อย

จากตาราง 4 พบว่า ในภาพรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกิจกรรมการพัฒนาข้าวอยู่ในระดับน้อยที่ค่าเฉลี่ย 1.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการพัฒนาข้าว พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทการพัฒนาข้าวในมิติของการส่งเสริมกระบวนการผลิตมากที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่ค่าเฉลี่ย 2.10 รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการตลาดซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาข้าวที่ค่าเฉลี่ย 1.74 และด้านการส่งเสริมการแปรรูป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทอยู่ในระดับน้อยที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 1.50 ตามลำดับ ทั้งนี้หากพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมกระบวนการผลิต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางการผลิตในถนนและคูคลองมากที่สุด ในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย 3.37 รองลงมา คือ การส่งเสริมการทำปุ๋ยชีวภาพซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาในระดับน้อย ที่ค่าเฉลี่ย 1.99 และการส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาในระดับน้อย ที่ค่าเฉลี่ย 1.82 ตามลำดับ ด้านการส่งเสริมการแปรรูป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการอบรมการแปรรูปสินค้าข้าวเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในระดับน้อยที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 1.92 รองลงมา คือ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสินค้าข้าวในระดับน้อยที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 1.41 และการศึกษาความต้องการของตลาดอยู่ในระดับน้อยที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 1.17 ตามลำดับ และด้านการส่งเสริมการตลาด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการจัดพื้นที่จำหน่ายสินค้า และหรือสร้างการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.93 รองลงมา คือ การแสวงหาโอกาสทางการ

ตลาดให้แก่ชาวนาอยู่ในระดับน้อยที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 1.79 และการกำหนดราคาตามมาตรฐานของสินค้าอยู่ในระดับน้อยที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 1.16 ตามลำดับ

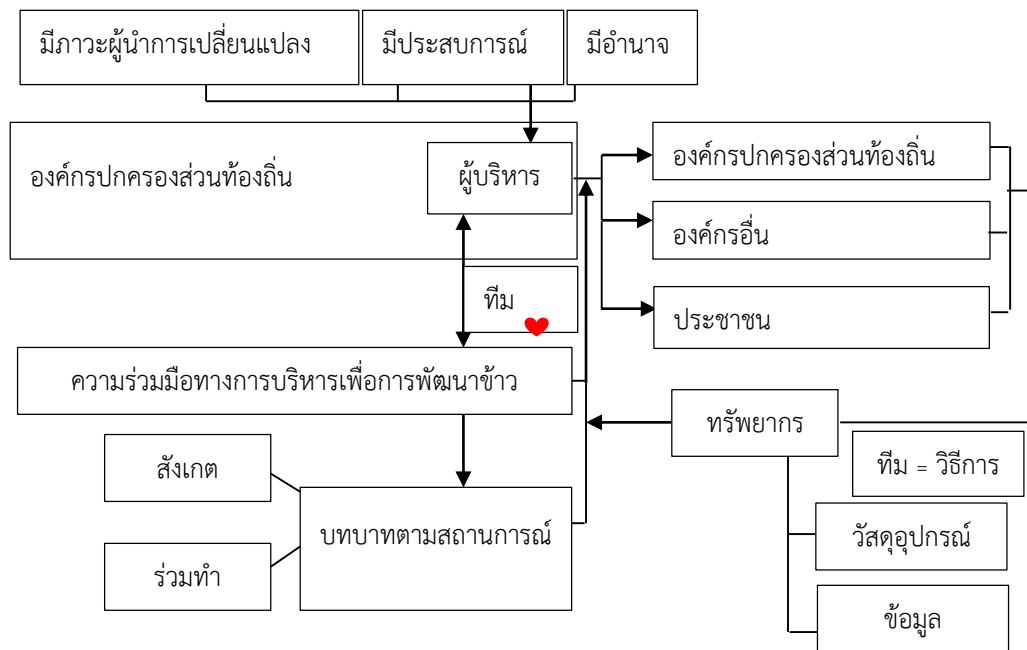
2. การสร้างรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2

การสร้างรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยทำการร่างรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 และดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ยืนยันรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 โดยการสนทนากลุ่มกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ 2. ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ผลการสนทนากลุ่มกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสร้างรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 นี้เป็นการนำผลการวิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการสำรวจรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าว มายืนยันรูปแบบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่มกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบความร่วมมือการพัฒนาข้าว และองค์ประกอบของปัจจัยความสัมพันธ์ความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีแนวโน้มทางความคิดไปในทิศทางเดียวกันว่ารูปแบบความร่วมมือการพัฒนาข้าว แบบตอบรับกับสถานการณ์มีความเหมาะสม และสามารถเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยมีปัจจัยเกื้อหนุนสำคัญ คือ ประชาชน ทั้งนี้รูปแบบดังกล่าวถือเป็นรูปแบบที่ยืดหยุ่นและอาศัยระยะเวลาในการดำเนินการ แต่จะส่งผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ อย่างไรก็ตามรูปแบบความร่วมมือการพัฒนาข้าวแบบถูกบังคับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนมีความเห็นในประเด็นนี้ว่ามีความเป็นรูปธรรมและสามารถเกิดขึ้นได้จริงภายใต้กรอบของสถานการณ์ และการทำงานของระบบราชการ

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือการพัฒนาข้าว โดยผู้ทรงคุณวุฒิ รูปแบบที่ผู้วิจัยร่างขึ้นได้ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยใช้แบบสอบถามเป็นคำถามตรวจสอบรายการ (Checklist) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประเมินให้รูปแบบความร่วมมือแบบตอบรับกับสถานการณ์มีความเหมาะสมมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.60 และรูปแบบความร่วมมือแบบถูกบังคับมีความเหมาะสมมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.27 ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์วิจารณ์รูปแบบความร่วมมือทางการบริหารฯ แบบตอบรับกับสถานการณ์ที่น่าสนใจว่าผู้บริหารต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1. มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2. มีประสบการณ์ และ 3. มีอำนาจ เพราะองค์ประกอบเหล่านี้เป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้กิจกรรมการพัฒนาสามารถเกิดขึ้นได้ในพื้นที่ อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันต่อสถานการณ์ ผู้บริหารประเภทนี้เรียกว่า shifter คือ ผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง อันพัฒนามาจาก Social change และ Shifter community ซึ่งมองว่าถ้าเปลี่ยนแปลงที่คนคนเดียวจะสามารถเปลี่ยนแปลงทั้งหมดได้ (เมื่อหัวเคลื่อนทางจะเคลื่อน) และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะเป็นไปในลักษณะแบบ Quick shifter แต่อย่างไรก็ตามหากผู้นำขาดความรู้ในเรื่องที่ต้องการพัฒนาหรือเรื่องที่ต้องการสร้างการเปลี่ยนแปลง องค์กรอาจสร้างทีมทั้งในและนอกองค์กร โดยทีมภายในองค์กร คือ ใจ ซึ่งทุกคนในทีมต้องมีใจมุ่งมั่น และจริงใจในการร่วมกันขับเคลื่อนการทำงานในลักษณะหนุนเสริมหรือสนับสนุนการทำงานให้สามารถดำเนินต่อไปได้ และทีมภายนอกองค์กร คือ วิธีการ (How to) ที่จะสามารถร่วมกันใช้ฐานความรู้ภายใต้บทบาทหน้าที่มาร่วมเป็นกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันขององค์กร

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยข้างต้นมาปรับปรุงและพัฒนาแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ที่มีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับพื้นที่ ดังภาพ 3

ภาพ 2 รูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าว ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2

อภิปรายผล

รูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มีปัจจัยอันเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสร้างความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าว คือ ทีม ซึ่งสอดคล้องกับ สุนทรชัย ขอบยศ (2558) ที่พบว่า การรวมกลุ่มเพื่อร่วมมือกันเอง การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการ เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้ความร่วมมือนั้นสำเร็จ และเมื่อพิจารณารูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าว การวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบที่แตกต่างไปจาก พูนสุข หิงคานนท์ (2540) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการจัดการองค์กรของวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข พบว่ารูปแบบการจัดการองค์กรแบบราชการ ผสมกับการจัดแบบทีมเป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด และมีข้อค้นพบที่แตกต่างไปจากรูปแบบความร่วมมือทางการบริหารที่วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า (2550 หน้า 17-31) ได้เสนอไว้ดังนี้ 1. รูปแบบสหการ ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่มีลักษณะเป็นทางการ และ 2. รูปแบบของการมอบหมายหน้าที่ โดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและให้องค์กรนั้นปฏิบัติภารกิจเสมือนเป็นภารกิจหน้าที่ของตนเอง แต่ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับ รูปแบบที่ 3.การทำข้อตกลงอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน โดยไม่ประสงค์จะให้มีข้อผูกพันทางกฎหมาย และรูปแบบที่ 4 การเป็นหุ้นส่วน ซึ่งเป็นความร่วมมือที่อาศัยการขอความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ หรือกำลังคน ซึ่งรูปแบบทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าวนี้มีความโดดเด่น คือ ไม่มีความผูกพันทางกฎหมาย และแปรผันไปตามระดับความสัมพันธ์ของผู้นำหรือความสัมพันธ์ระดับเจ้าหน้าที่ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณารูปแบบความร่วมมือทางการบริหารขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ พบว่า รูปแบบความร่วมมือแบบตอบรับกับสถานการณ์มีความสอดคล้องกับวิธีการดำเนินการของรูปแบบความร่วมมือแบบประชาคมเมืองของฝรั่งเศส ซึ่งรูปแบบดังกล่าวนี้เป็นการรวมกันของเทศบาลเพื่อจัดการกิจการสาธารณะภายใต้การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลประจำปี โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ประมาณดำเนินการมาจากภาษีการประกอบวิชาชีพของประชาชนในเขตพื้นที่ ด้วยเหตุนี้การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นข้อมูลสำคัญหนึ่งที่จะยืนยันได้ว่ารูปแบบความร่วมมือทางการบริหารเพื่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ตามบริบทนั้นสามารถเกิดขึ้นในทางปฏิบัติภายใต้เงื่อนไขความสำเร็จดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนโยบาย

การพัฒนาการบริหารงานภาครัฐในมิติของความร่วมมือทางการบริหารจะต้องขับเคลื่อนด้วยกระบวนการสร้างผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีวิสัยทัศน์แห่งการบริหารการพัฒนาเชิงพื้นที่ภายใต้กรอบของการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กร โดยอาศัยบริบทของวิถีชีวิตและสังคมเป็นประเด็นร่วม

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงาน

กลไกการปฏิบัติงานประการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นและดำเนินต่อคือความมุ่งมั่น ตั้งใจของผู้นำองค์กรและผู้ร่วมปฏิบัติงาน อันนำมาสู่ความไว้วางใจระหว่างองค์กรที่ยังผลให้เกิดการสร้างผลงานที่เกิดประสิทธิผลกับภารกิจขององค์กรและประชาชนในพื้นที่

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาแบบความร่วมมือทางการบริหารในการวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาเล็กๆ ที่มีขอบเขตการศึกษาเฉพาะประเด็นของพื้นที่ ดังนั้นเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาทางการบริหารให้เป็นมิติเดียวกันทั่วไป ทั้งประเทศควรมีการศึกษาความร่วมมือทางการบริหารในมิติอื่นๆ และในพื้นที่ที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนและยืนยันรูปแบบหรือแนวทางในการพัฒนาการบริหารขององค์กรได้ในอีกทางหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- พูนสุข หิงคานนท์. (2540). การพัฒนารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทชั้นบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า. (2550). **ความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบและความเป็นไปได้**. กรุงเทพฯ: ส เจริญ การพิมพ์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2559). **วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์รวม ประเด็นยุทธศาสตร์ และตำแหน่งการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด 4 ปี (พ.ศ.2557-2560) ฉบับทบทวนใหม่ (รอบปี พ.ศ.2560)**. สืบค้น มิถุนายน 16, 2560, จาก www.osmnorthcentral1.go.th/.../download/?...วิสัยทัศน์%20เป้าประสงค์รวม%20...
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). **จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. 2543 – 2558**. สืบค้น สิงหาคม 29, 2559 จาก <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries11.html>.
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2. (2559). **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 4 ปี (พ.ศ.2561-2564) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง)**. สืบค้น กรกฎาคม 18, 2560 จาก [http://www.chainat.go.th/p_plan/..](http://www.chainat.go.th/p_plan/)
- สิน พันธุ์พินิจ. (2549). **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สุนทรชัย ขอบยศ. (2558). การศึกษาความร่วมมือด้านการจัดการสาธารณสุขขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง. **THAI JOURNAL OF PUBLIC ADMINISTRATION**, 14(20), 129-154.
- Agranoff, Robert & McGuire, Michael. (2003). **Collaborative Public Management: New Strategies for Local Governments**. Washington, D.C.: Georgetown University Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 607-610.

